

ÇOCUKLAR İÇİN BAŞLANGIÇ DÜZEYİ PİYANO METOTLARININ İNCELENMESİ

Birsen JELEN

Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, birsencelik@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9712-4445

Bensu KİTİRCİ

Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, bensu.kitirci@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7623-0978

Dilara ALTINTAŞ

Doktora Öğrencisi, 0000-0002-0929-1540, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, dilara.altintas@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0929-1540

Begüm SİVRİ ÖZKARADIĞIN

Doktora Öğrencisi, 0000-0002-0929-1540, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, begum.ozkaradigin@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5207-9991

Jelen, Birsen, Bensu Kitirci, Dilara Altıntaş ve Begüm Sivri Özkaradığın. "Çocuklar İçin Başlangıç Düzeyi Piyano Metotlarının İncelenmesi". idil, 115 (2024/3): s. 355-368. doi: 10.7816/idil-13-115-05

ÖZ

Başlangıç piyano öğretim sürecinin en önemli materyali olan başlangıç piyano metotları belirli yaş grubuna yönelik olarak planlı, sistematik ve aşamalı olarak hazırlanmış piyano için nota kitaplarıdır. Bu kitapların eğitimciler tarafından tanınması ve öğrencinin ihtiyacına uygun metod seçimi piyano eğitiminin kilit noktalarındandır. Literatür incelendiğinde çocuklar için başlangıç piyano metotlarına ilişkin sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı çocuklar için başlangıç piyano metotlarda bulunması beklenen özellikleri belirlemek ve bu özelliklerin öğretmenler tarafından sıklıkla kullanılan güncel metotlardaki mevcudiyet durumunu ortaya koymaktır. Uzman görüşleri doğrultusunda başlangıç piyano metotlarda bulunması beklenen özellikler Temel Eğitim Konuları, Öğretim Yöntemi ve Destekleyici Materyaller, Teknik, Teorik bilgiler ve İşitsel ve Ritmik Gelişim olmak üzere 6 ana başlık altında gruplanmış olup toplam 24 madde olarak belirlenmiştir. Bu araştırma, nitel bir araştırma olup verilerin toplanmasında doküman analizi, elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile yorumlanmıştır. Araştırma kapsamını oluşturan metotlardan elde edilen verilerin analizi için, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda incelenen metotların belirlenen ana başlıklara yönelik özellikle temel eğitim konuları destekleyici materyaller ve teknik başlıklarına yönelik zengin içeriğe sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmada uygulanan altı aşamalı yaklaşımdan faydalanarak farklı metot kitaplarının incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Piyano, piyano eğitimi, öğrenci, başlangıç piyano metotları, müzik eğitimi

Makale Bilgisi:

Geliş: 5 Aralık 2023

Düzeltilme: 16 Mart 2024

Kabul: 5 Mayıs 2024

Giriş

Bireylere müziksel davranış kazandırmak müzik eğitiminin temel amacıdır. Bu amaca yönelik, müzik eğitimcilerinin kullandığı en yaygın çalgılardan biri piyanodur. Klavyeli çalgılar grubuna dâhil olan piyano, taşıdığı özellikleri nedeniyle oldukça geniş öğrenci kitlesine sahiptir. Barsamyan (2019)'ın da belirttiği gibi, yaylı ve üflelemeli çalgılara göre ses üretimi konusunda daha az çaba gerektirmesi, seslerin klavyede kullanıma hazır olması ve tuşlara farklı tekniklerle basılarak farklı renkler elde edilmesi nedeniyle birçok öğrenci-veli çalgı eğitimine piyano ile başlamayı tercih etmektedir (s. 459).

Piyano eğitiminin başlangıcından itibaren, teknik ve müzikalite, sürekli bir etkileşim içerisinde. Belirli beceri ve uygulamayı gerektiren bu konular, birbirlerini destekler niteliktedir (Jelen, 2013, s.9). Amaçlanan öğrenme düzeyine ulaşılmasını sağlamak için teknik ve müzikalite konularının belirli metot-kitaplarda sistematik ve planlı olarak sunulması son derece önemlidir.

Çalgı eğitiminde kullanılan metot-kitaplarla ilgili olarak çeşitli tanımlar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir; Metotlar, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren örnekli nota kitaplarıdır. Bu kitaplar, çağlar içinde geliştirilmiş modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir (Say, 2005, ss. 124-125, aktaran Öztürk ve Özkan, 2016, s. 325). Metotlar, aşamalı olarak bir enstrümanın nasıl çalınacağını kademeli olarak öğretmek için hazırlanmış, etkili ve sürekli öğrenme kitaplarıdır (Barsamyan, 2019, s. 459). TDK (2022) sözlüğünde ise 'metot' kelimesi 'bilimde belli bir sonuca erişmek için bir plana göre izlenen yol' olarak tanımlanmaktadır.

Yukarıdaki tanımlardan yola çıkarak; 'Piyano metotları, piyano eğitiminde belli bir sonuca erişmek için planlı ve sistematik olarak hazırlanmış aşamalı nota kitaplarıdır', iyi bir başlangıç piyano metodu ise, 'belirli yaş grubuna yönelik olarak planlı, sistematik ve aşamalı olarak hazırlanmış piyano için nota kitabıdır' şeklinde tanımlanabilir.

Başlangıç piyano metotları piyano öğretim sürecinin en önemli materyalidir. Bu metotlar öğrencinin yaş grubuna, algı düzeyine ve seviyesine uygun olarak seçilmelidir. Başlangıç öğrencisi için seçilen metot ve öğrenciye karşı sergilenen yaklaşımlar, öğrencinin tüm müzik yaşantısında etkili olabileceğinden çok dikkatli olunmalı, uygulanacak metotlar tekrar tekrar incelenmeli ve en uygun metot seçilmelidir (Kaynak, 2011, ss. 350-355)

Çimen (1995) öğrenciye en uygun başlangıç piyano metotlarının seçilmesinde dikkat edilmesi gereken kriterleri şöyle sıralamıştır:

1. Çağdaş genel öğretim ilkelerine paralellik taşınmalı, piyano eğitiminde geliştirilen en son yöntemlere göre hazırlanmış olmalıdır.
2. Metot hangi yaş grubu için yazılmışsa, o dönemin bedensel ve psikolojik yapısına uygun olmalıdır.
3. Metodun kapsadığı alıştırma, etüt ve parçalar öğrencinin ilgisini uyandırmalı ve sistemli çalışmaya yönlendirmelidir.
4. Kitabın içeriği kadar dış görünüşü, iç sayfaların tasarımı, resim ve çizimleri albenili, nota yazımı okunaklı olmalıdır.
5. Metotta yer verilen kuramsal bilgiler ve müzik parçaları dengelenmiş olmalıdır.
6. Piyano armonisi, müzik teorisi, doğaçlama ve yaratıcı çalışmaya yer vermelidir' (s. 13).

Çağlak ve Ercan (2017) ise "Piyano dersine yeni başlayan öğrencinin bireysel özelliklerine göre, kullanılacak öğretim yöntemleri, iletişim, yaklaşım, ders süresi gibi unsurlar değişiklik gösterdiği gibi, başlangıç piyano metotları da farklılık gösterecektir. 1900'lü yıllardan itibaren, birçok piyano başlangıç metodunun yaş grupları göz önünde bulundurularak hazırlandığı görülmektedir. Çocuklar için hazırlanan başlangıç piyano metotlarında olması beklenen özellikler ile ilgili olarak Çağlak ve Ercan, "Çocukların gelişimine uygun yazı puntoları kullanılması, görsel öğelerle ilgi ve dikkat çekme, oyunlarla destekleme, yazılı ve sözlü etkinlik örnekleri, alıştırılarda şarkı sözlerine yer verilmesi, dinleme etkinlikleri, yaratıcılığı geliştiren çalışmalar, öğretmenle birlikte çalma etkinlikleri olarak sıralanabilir" demiştir (s. 127). Literatür incelendiğinde çocuklar için başlangıç piyano metotlarına ilişkin sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Var olan çalışmaların ise genellikle aynı metotlar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, çocuklar için başlangıç piyano metotlarında bulunması beklenen özellikleri belirlemek ve bu özelliklerin öğretmenler tarafından sıklıkla kullanılan güncel metotlardaki mevcudiyet durumunu ortaya koymaktır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, başlangıç piyano metotlarında bulunması gereken özelliklerin tespit edilmesi ve bu

özelliklerinin öğretmenler tarafından sıklıkla kullanılan ve zengin içeriği olan güncel metotlardaki durumunu ortaya koymasıyla bir örnek oluşturması, kendinden sonra yapılacak doküman analizi çalışmalarına bir bakış açısı getirmesi ve başlangıç piyano metotları ile ilgili çalışmalara katkıda bulunması nedeniyle önemlidir.

Sınırlılıklar

Araştırma, güncel basımı bulunan, piyano öğretmenleri tarafından sıklıkla uygulamada kullanılan, zengin içeriği olan, çocuklara yönelik hazırlanmış ve araştırmacıların erişim sağlayabildikleri toplam sekiz adet başlangıç piyano metoduyla sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada verilerin derinlemesine incelenmesine olanak sağlayan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma gözlem, görüşme, doküman incelemesi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, araştırılan durumu doğal ortamda ortaya koymayı amaçlayan bir yöntemdir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme kullanılmıştır. Sosyal bilimler alanında kitaplar, arşiv malzemeleri, resmî gazeteler, evraklar, yıllıklar, günlükler, mühendislik çizimleri, edebi eserler gibi materyallerin derinlemesine incelendiği araştırma deseni doküman incelemesi olarak adlandırılmaktadır (Aslan, 2018, s. 218).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini çocuklar için başlangıç piyano metotları oluştırmaktadır. Araştırmanın örneklemine ise, amaçsal örneklem ile seçilmiş 8 adet başlangıç piyano metodu oluştırmaktadır. 2000 yılı ve sonrasında gelişen teknoloji ve eğitim yaklaşımlarına paralel olarak yenilenen ve yeni basımları olan, alan yazına göre (Uşzler, Gorgon & March, 2000) piyano öğretmenleri tarafından sıklıkla uygulamada kullanılan güncel metotlardan toplam 12 adet güncel metot 4 uzman tarafından incelenmiş bunlardan 8'ine sıklıkla kullanılması ve zengin içeriği bulunması nedeniyle seçilmiştir. Amaçsal örneklem, araştırmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanımaktadır (Büyüköztürk, akmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014, s. 92).

Buradan hareketle araştırmanın örneklemine; Kolay Piyano Kursu I- John Thompson, The Music Tree - Frances Clark-Louise Goss-Sam Holland, Bastien Piano Basics Primer Lesson, Piano Lessons Book 1: Hal Leonard Student Piano Library, Piano Adventures Primer Level Lesson Book – Nancy ve Randall Faber, The Leila Flechter Piano Course 1 – Leila Flechter, Denes Agay'dan Piyano almayı Öğrenelim I. Kitap, Alfred's Basic Piano Library Piano Lesson Book Level I A piyano metotlarından oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamını oluştıran metotlardan veriler doküman analizi ile toplanmış, elde edilen verilerin analizi için, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yenilenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk vd., 2014, s. 240).

Öncelikle araştırma kapsamında yer alan metotlarla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Ardından, metotların içeriğinde yer alan müzikal, teknik ve teorik bilgilerin sunumu ile çocuklar için olan piyano başlangıç metotlarında bulunması beklenen özellikler karşılaştırılmıştır. Bu çalışmada ağlak ve Ercan (2017) tarafından 17 madde olarak sınıflandırmış oldukları başlangıç piyano metotlarda bulunması beklenen özellikler, bu araştırmanın örneklemine oluştıran metotları değerlendirme konusunda temel oluşturmuştur. Bu araştırmaya özgü olarak metotların incelenmesinde kullanılacak maddelere 13 adet yeni madde eklenmiştir. Yeniden düzenlenen çocuklar için başlangıç piyano metot özellikleri 30 madde olarak, 4 uzmanın görüşüne sunulmuş ve uzmanların görüşleri doğrultusunda 6 madde elenmiştir. Dolayısıyla başlangıç piyano metotlarda bulunması beklenen özelliklerin son hali Temel Eğitim Konuları, Öğretim Yöntemi ve Destekleyici Materyaller, Teknik, Teorik bilgiler ve İşitsel ve Ritmik Gelişim olmak üzere 6 ana başlık altında gruplanmış olup toplam 24 madde olarak belirlenmiştir. 6 ana başlığın alt maddeleri řu şekildedir:

1. Temel Eğitim Konuları: Duruş ve oturuş bilgisi, el tutuş pozisyonu bilgisi, parmak numaralarının tanıtılması, piyano klavyesinin tanıtımı,

2.Nota okuma yaklaşımı: Orta do yaklaşımı, aralıksal yaklaşım, çoklu ton yaklaşımı, eklektik yaklaşım,

3.Destekleyici Materyaller: Görsel öğelere yer verilmesi, şarkı sözleri, ses kaydı-CD, mp3, midi, barkotlu video ulaşımı (öğretim videosu/örnek video kaydı vb.),

4.Teknik: Parçaya hazırlayıcı açıklama veya egzersizler, seslendirme tekniğine göre gruplanmış alışmalar (Legato, Staccato, Portato vb.), akor çalışmaları, aralık çalışmaları, pedal kullanımı,

5.Teorik Bilgiler: Nota yazısına yönelik tanımlayıcı bilgiler ve yazma alıştırmaları, müzik terim ve belirteçlerini tanımlayıcı bilgiler, form bilgisi, müzik sözlüğü,

6.İşitsel ve Ritmik Gelişim: Yazılı öğretmen eşliğı, kulaktan çalma çalışmaları, doğalama çalışmaları, sesli okuma alıştırmaları,

Araştırmada elde edilen veriler, frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları yapılarak özömlenmiş ve tablo halinde sunulmuştur.

Bulgular

Bu bölümde çocuklar için başlangıç piyano metotlarında bulunması beklenen özelliklerin, araştırma kapsamında yer alan metotlarda mevcut olan özellikler (X) olarak işaretlenmiş, frekans ve yüzde hesaplamaları ile birlikte Tablo 1.'de yer almaktadır. Araştırma kapsamında yer alan Kolay Piyano Kursu I- John Thompson, The Music Tree - Frances Clark-Louise Goss-Sam Holland, Bastien Piano Basics Primer Lesson, Piano Lessons Book 1: Hal Leonard Student Piano Library, Piano Adventures Primer Level Lesson Book – Nancy ve Randall Faber, The Leila Flechter Piano Course 1 – Leila Flechter, Denes Agay'dan Piyano almayı Öğrenelim I. Kitap, Alfred's Basic Piano Library Piano Lesson Book Level I A M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8 olarak kodlanmıştır.

Tablo 1. Çocuklar İçin Başlangıç Piyano Metotlarında Bulunması Beklenen Özelliklerin İncelenen Metotlarda Yer Alma Durumu

<i>Metotlarda bulunması beklenen özellikler</i>	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	F	%
<i>I. Temel Eğitim Konuları</i>										
1.Duruş ve oturuş bilgisi			X	X	X		X	X	5	62,5
2. El tutuş pozisyonu bilgisi			X	X	X	X	X	X	6	75
3. Parmak numaralarının tanıtılması	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
4. Piyano klavyesinin tanıtımı	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
<i>II. Nota Okuma Yaklaşımı</i>										
5. Orta Do Yaklaşımı	X					X			2	25
6. Aralıksal Yaklaşım		X							1	12,5
7. Çoklu Ton Yaklaşımı			X						1	12,5
8. Eklektik yaklaşım				X	X		X	X	4	50
<i>III. Destekleyici Materyaller</i>										
9. Görsel öğelere yer verilmesi	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
10. şarkı sözleri	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
11. CD, Mp3 Midi, barkod okutma vb. kayıt ulaşımı	X	X		X	X	X		X	6	75
<i>IV. Teknik</i>										
12. Parçaya Hazırlayıcı açıklama veya egzersizler	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
13. Seslendirme tekniğine göre gruplanmış çalışmalar (legato-staccato-portato)		X	X			X	X	X	5	75
14. Akor alışmaları			X				X		2	25

15. Aralık alışmaları	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
16. Pedal Kullanımı							X		1	12,5
V. Teorik bilgiler										
17. Nota yazısına yönelik tanımlayıcı bilgiler ve yazma alıştırmaları	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
18. Müzik terim ve belirteçlerini tanımlayıcı bilgiler	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
19. Form bilgisi			X		X				2	25
20. Müzik Sözlüğü							X		1	12,5
VI. İşitsel ve ritmik gelişim										
21. Yazılı öğretmen eşliğı	X	X	X	X	X	X	X	X	8	100
22. Kulaktan alma alışmaları						X			1	12,5
23. Doğılama alışmaları				X					1	12,5
24. Sesli Okuma Alıştırmaları	X	X	X		X	X	X	X	7	87,5

Tablo 1. İncelendiğinde görölmektedir ki, M3, M4, M5, M7, M8’de **duruş ve oturuş bilgisine** yer verilirken, M1, M2, M6’da yer verilmemiştir. M3, M4, M5 ve M8’deki çizimler duruş ve oturuş bilgisini pekiştirecek şekilde gerçeğe yakinken M7’deki ocuk figürü piyanoda nasıl oturulması gerektiğini, kolların nasıl durması gerektiğini doğı şekilde yansıtmayan bir çizimdir. M5’de duruş ve oturuş bilgisi mesafe, yükseklik, dik oturuş olarak ayrıılıp üç ayrı görselle ayrıntılı olarak anlatılmıştır. M8’de ise tek bir görsel kullanılmış, tüm ayrıntılar görsel üzerinden oklarla gösterilerek verilmiş ve boyu yetişmeyenler için ayaklık kullanımı da resmedilmiştir.

El tutuş pozisyonu bilgisi M3, M4, M5, M6, M7, M8’de verilirken, M1 ve M2’de verilmemiştir. El tutuş pozisyonu bilgisi M6’da fotoğraflar ile verilmişken diğerk metotlarda çizim görseller kullanılmıştır. M7’deki görsel parmakların doğı duruş şeklini yansıtmayan bir görseldir.

Parmak numaralarının tanıtımının incelenen tüm metotlarda yer aldığı görölmektedir. Metotlarda bu konu, iki el görseli ve parmak uçlarına yazılan sayılarla ifade edilmektedir. M2’de parmak numaralarının tanıtımı açıklama şeklinde verilmemiş, el görselleri ve 1. Parmakların yeri yazılarak diğerk parmak numaralarının öğrenci tarafından tamamlanması istenmiştir. M5’te ise parmak numaraları öğretildikten sonra öğrencilerin kendi ellerini çizerek parmak numaralarını yazacakları bir bölüm ayrılmış ve parmak numaralarını pekiştirmek için üzerinde karışık olarak parmak numaraları yazan çalışma kartlarına yer verilmiştir.

Klavye tanıtımına tüm metotlarda görsel olarak klavye çizimi ile verilmiştir. M1’de klavye görselinde sadece orta do notasına yer verilmiş, her yeni nota öğreniminde bu görsele geri dönüp öğrenilen notaların işaretlenmesi istenmiştir. M2, M3, M4, M5, M8’de klavye görselleri üzerinden kalın ve ince sesler anlatılmış M1, M6 ve M7’de anlatılmamıştır. M1, M3, M5, M6, M8’deki görsellerde Orta Do notasının yeri belirtilmiş, M2 ve M6’daki klavyelerde ise tüm nota isimlerine görsel üzerinde yer verilmiştir.

Nota okuma yaklaşımları incelendiğinde M1 ve M6’nın Orta Do yaklaşımını, M2’nin aralıksal yaklaşımı, M3’ün çoklu ton yaklaşımını, M4, M5, M7 ve M8’in ise eklektik yaklaşımı kullandığı görölmektedir.

Tüm metotlarda öğrencilerin ilgisini çekecek, eser başlıklarını veya anlatılan konuları destekleyip pekiştirecek, aşırıya kaçmayan, metotlara özgü karakteristik **görseller kullanılmıştır**.

Metotların tamamında eser ve alıştırmalarda **şarkı sözlerinin** bulunduğı görölmektedir. Metotlarda bulunan şarkı sözlü eserler genelde bilindik ocuk şarkılarının ve halk şarkılarının uyarlanmış halleridir. M1 ve M7’deki kitaplar Türkçe’ye uyarlanmış olmalarına rağmen şarkı sözleri uyarlanmamış, İngilizce olarak kullanılmıştır.

M1, M2, M4, M5, M6, M8’de **CD, mp3, midi, barkod vb. kayıt erişimi** bulunmakta, M3 ve M7’de ise kayıt erişimi bulunmamaktadır. M1’in belirli seneye kadar olan basımlarında CD eşliğı bulunurken son dönem basımlarında eşlik erişimi için karekod bulunmaktadır. İncelediğimiz M2 çok eski bir basım olduğı için disket erişimi bulunmakta, M4’de ise hem CD hem de disket erişimi bulunmaktadır. M5’in eşlik kayıtlarına sitesi üzerinden erişim sağlanabilmektedir. M6 ve M8’in ise CD ekleri bulunmaktadır.

Metotların tamamında **parçaya hazırlayıcı açıklama veya egzersizler** bulunmaktadır. Tüm metotlarda parçalardan önce piyano üzerinde alınacak notaların yerlerini gösteren görsellere yer verilmiştir. M2, M3, M5, M6, M7, M8'de parçaları almaya başlamadan önce ve/veya çalışma sırasında neler yapılması gerektiğini anlatan yazılı bölümler bulunmaktadır. M7'nin sonunda doğru bazı parçalardan önce ısınma çalışmalarına yer verilmiştir.

M2, M3, M6, M7 ve M8'de **seslendirme tekniğine göre gruplanmış çalışmalara** yer verilmiş, M1, M4 ve M5'de yer verilmemiştir. M1'deki eserlerde legato, M2, M6, M7, M8'de legato ve staccato bulunmaktadır.

Akor alışmalarına M3 ve M7'de yer verilirken diğerk metotlarda yer verilmemiştir. Akorlar M3 ve M7'de görsel ve yazılı olarak anlatılmış, alıştırmalar ile çalıştırılmıştır. Ayrıca M3'de M7'den farklı olarak hem tam, hem de kırık akorlar anlatılmıştır.

Tüm metotlarda **aralık çalışmalarına** yer verilmiştir. M2, M3, M4, M5, M6 ve M8'de aralıklar anlatılıp, alıştırmaları verilmiştir. M1, M5 ve M7'de ise aralıklar teorik olarak anlatılmadan direk kullanımlarına yer verilmiştir.

Pedal kullanımı sadece M7'de bulunmaktadır. M7'de tek bir parçada pedal kullanımı anlatılmış ve uygulaması verilmiş, diğerk parçalarda kullanımına yer verilmemiştir.

Nota yazısına yönelik tamamlayıcı bilgiler ve yazma alıştırmaları tüm metotlarda bulunmaktadır. M1'de notaları pekiştirmek amacıyla her bölümün arkasından verilen yazma alıştırmaları haricinde neredeyse her parçanın başında sesli nota okuma alıştırmalarına da yer verilmiştir. M4 ve M6'da nota yazısına yönelik tamamlayıcı bilgiler bulunmakta, nota yazma alıştırmaları bulunmamaktadır.

Müzik terim ve belirteçlerini tamamlayıcı bilgiler tüm metotlarda bulunmaktadır. Genel olarak terim ve belirtecin kullanıldığı sayfalarda önce açıklaması sonra da parça içerisinde alıştırması verilmiştir.

Form bilgisi M3'de basit şekilde cümlelerin ne olduğunun anlatımı, M5'de ise yine basit bir şekilde soru cevap cümlelerinin anlatımı ile verilmiştir. Diğerk metotlarda form bilgisine yer verilmemiştir.

Müzik sözlüğü sadece M2'nin en arka sayfasında verilmiş, diğerk metotlarda verilmemiştir.

Öğretmen eşliğine tüm metotlarda yer verilmiştir. Eşlikler genel olarak öğrenci parçalarının bulunduğu sayfada tek dizek ve tek anahtara yazılmış akor, aralık ve melodilerden oluşmakta, çok seslilik sağlamaktadırlar.

Sadece M6'da **kulaktan çalma** alışmalarına yer verilmiştir. M6'nın eğitim yönteminde öğrencinin notaya odaklanmadan önce doğru bir ton elde edebilmesi için kulaktan çalma çalışmalarının önemli olduğu vurgulanmış ve bu konuda bolca alıştırmaya yer verilmiştir.

Doğaçlama çalışmalarına sadece M4'de yer verilmiştir. Metotta doğaçlama için özel bölümler ayrılmış, bu bölümlerde öğrencinin doğaçlama sırasında kullanacağı notalar belirlenmiş, o notalar ile doğaçlama yapması istenmiştir. Ayrıca doğaçlama bölümlerinde öğretmen ve CD eşlikleri de bulunmaktadır.

Sesli Okuma Alıştırmalarına M1, M2, M3, M5, M6, M7, M8'de yer verilirken M4'de yer verilmemiştir. Özellikle M1'de neredeyse her sayfaya sesli okuma bölümü eklenmiş ve bu bölümlerde farklı okuma alıştırmaları verilmiştir.

Sonuç

Lavignac'a (1939) göre piyano erken yaşlarda öğrenilmesi için uygun olan, tercihen sağlığı yerinde, bünyesi sağlam ve okumayı bilen öğrencilerle çalışılması gereken bir enstrümandır. Fakat eğitim içeriğı yaşına uygun, eğlenceli, oyun gibi anlatılabilecek bir şekilde hazırlanabilirse 5 yaşındaki çocuklara dahi piyano eğitimi verilebilir (Lavignac, 1939, ss. 74-75).

Çocukların erken yaşlarda öğrendikleri kalıcı olmaktadır. Bu nedenle piyano eğitimi verilirken hazırlanacak dersin içeriğı, kullanılacak metotlar ve ek materyaller önemlidir. Bununla birlikte öğrencinin ilgisini yüksek tutmak, öğrenciye müziğı olduğu gibi enstrümanını da sevdirmek doğru teknik ve teorik bilgileri öğretebilmek açısından çok önemlidir.

Yapılan bu çalışmada, çocuklar için yazılmış başlangıç piyano metotları incelenerek metotlarda bulunması gereken niteliklerin belirlenmesi ve bu niteliklerin metotlardaki yerinin tespit edilmesi hedeflenmiştir. Metotlar, uzman görüşü alınarak belirlenen, Temel Eğitim Konuları, Nota Okuma Yaklaşımı, Destekleyici Materyaller, Teknik, Teorik Bilgiler, İşitsel ve Ritmik Gelişim olmak üzere toplam altı kategori altında incelenmiştir.

I.Temel Eğitim Konuları

Piyanoda bir eser icra ederken büyük bir çaba sarf edilmektedir. Küçük (2002) ileri seviyede piyano

yapıtının alınması sırasında harcanan eforun maden işçisinin harcadığı enerjiye yakın olduğunu belirtmiş ve bu nedenle ekonomik çalmanın önemli olduğunu vurgulamıştır (s. 70).

Ekonomik bir şekilde pişano alabilmek için icra sırasında kuvvet dağılımının dengeli yapılması, vücut dengesinin sağlanıp korunması gerekmektedir. Böylece ileride yaşanabilecek ortopedik rahatsızlıklardan korunmanın yanı sıra icra sırasında kaliteli bir tını elde edilebilir ve eser üzerinde yansıtmak istenilen hissiyat doğru bir şekilde aktarılabilir (Akçay & Duzak, 2021, s. 625).

Müzikal ifadede başarı için piyanistin sinirleri, kasları, eklemleri, doğru postürde olması önem teşkil etmektedir. Yağışan ve Başkurt tarafından 2016'da yapılan bir çalışmada profesyonel müzisyenlerin yaşadıkları kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarının en fazla yanlış çalgı pozisyonları, eksik ve yanlış eğitim, elverişsiz çalışma ortamları, uzun süre aynı pozisyonda çalışma gibi sebeplerden kaynaklandığı tespit edilmiştir (Yağışan & Başkurt, 2016; akt. Akçay & Duzak, 2021, s. 627). Pişano eğitimine ilk başlandığı andan itibaren öğrencinin doğru bir şekilde yönlendirilmesi, temel bilgilerin pekiştirilmesi ileride yaşanacak benzeri sakatlıkların önüne geçilmesinde önemli rol oynayacak, aynı zamanda eserlerin kaliteli bir şekilde yorumlanabilmesine katkı sağlayacaktır. Bu bilgilerin pekiştirilmesinde ise öğretmen kadar kullanılan metotlara da iç düşmektedir.

Metotlarda temel bilgilerin ayrıntılı ve ilgi çekici bir şekilde verilmesi öğrencide bilginin pekişmesi ve kalıcı hale gelmesi açısından önemlidir. Temel eğitim konuları incelendiğinde duruş oturuş bilgisine metotların %62,5'inde, el tutuş pozisyon bilgisine metotların %75'inde, parmak numaraları ve pişano klavyesi tanıtımına ise metotların %100'ünde yer verildiği ve bu bilgilerin görseller ile desteklendiği gözlemlenmiştir.

İncelenen metotların büyük çoğunluğunda temel eğitim konularına yer verilmiş olsa da eksik olan metotlarda yardımcı materyaller kullanmak, farklı metotların temel bilgi bölümlerinden yararlanmak öğrencinin bilgiyi somutlaştırarak pekiştirmesi açısından faydalı olacaktır.

II. Nota Okuma Yaklaşımı

Nota okuma eğitimi dizekteki notaları görsel olarak tanıma, pişano üzerinde notanın konumunu bulabilme gibi kavramları içinde barındıran karmaşık bir süreçtir. Bu nedenle kullanılacak metotlar pişano eğitimcilerine yön ve strateji belirlemeleri açısından yardımcı olacak vazgeçilmez araçlardır (DiCienzo, 2019, s. 1).

Başlangıç pişano metotları orta do yaklaşımı, aralıksal yaklaşım, çoklu ton yaklaşımı ve bu yaklaşımların birden fazlasını içinde barındıran eklektik yaklaşımları içinde barındırmaktadır.

Orta Do yaklaşımında hedef öğrencilerin bireysel olarak notaları tanımasıdır. Orta do dizek ve piyanoda öğrencilerin görsel olarak kolay öğrenebilecekleri bir rehberdir. Öğrenci orta do notasına her iki elin başparmaklarını yerleştirir ve orta do notasını referans alarak sırası ile sağ ve sol eldeki notaları tek tek öğrenir. Bu tür ayna çalma diğer elin taklidini kolaylaştırıcıdır. Öğrenciler her seferinde bir ya da birkaç nota eklemesi ile bilgiyi küçük küçük almaktadırlar. Bu da onların bilgiyi en rahat öğrenebilecekleri yöntemlerden birisidir. Orta do yaklaşımının avantajları kadar bazı dezavantajları da bulunmaktadır. Orta do civarında ellerin vücuda yakın olarak hareket etmesi öğrenci pozisyonu açısından zorlayıcıdır. Tek tonda kalıp ses çeşitliliğinin bulunmaması nedeni ile öğrencinin kulağı ve hayal gücü açısından kısıtlayıcı olabilir. Öğrenciler bu yöntemde parmak numaralarına odaklanıp nota okumada zorlanabilirler. Pişano eğitiminin içeriği, istenilen verimin alınması için öğrencinin tercih, ilgi, ihtiyaç ve öğrenme yaşantısına göre doğru öğrenme stratejileri ile tasarlanmalıdır. Bu nedenle doğru nota okuma yaklaşımına sahip metodun seçilmesi önemlidir. Ekleyerek öğrenmeyi hedefleyen bu yöntemde kalıpların ve gruplamaların hatırlanmasına dayanan bilginin transfer gecikebilir (Uzler, Gorgon & March, 2000, s. 5).

Aralıksal yaklaşım el şekillerinin ve hareketlerin oluşumuyla bağlantılı uzamsal-yönlü okuma alışkanlıklarının gelişmesini, öğrencinin tüm klavyeyi baştan okuyabilmesini hedefleyen bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrenci, başlayacağı yer ve kullanılacak parmaklar için notaya bakmalıdır. Bu da öğrencide eserin notasını inceleme alışkanlığını teşvik eder. Metotta siyah tuşlarla başlanılır ve genel olarak 2, 3, 4. parmaklar kullanılır. Bu parmaklar ilk başta kullanım açısından en doğal parmaklardır fakat başparmak ve beşinci parmakların kullanımları bu yaklaşımda geciktirilmektedir. Ayrıca piyanonun tamamını kullanan bu yaklaşımda öğrenci konum duygusunu pekiştiremediği için tereddüde kalabilir. Eserler öğrencileri sembollerle pişano üzerinde neyi nerede alması konusunda yönlendirmektedir fakat bu durum bazı öğrencilerin yalnız çalışırken zorlanmalarına neden olabilir (Uzler, Gorgon & March, 2000, ss. 6-7).

Çoklu ton yaklaşımında beş parmak modeli öğretilir. Öğrenciler tüm ana tuşlarda beş parmaklı kalıpları çalmayı oldukça hızlı bir şekilde öğrenir ve farklı tonlarda çok sayıda küçük eser çalarlar. Akor çalımları erken bir zamanda öğretildiği için armonik anlayışında temeli oluşturulmuş olur. Öğrenciler klavyenin tamamını tanır, tüm tuşlarda eşit derecede rahat olurlar. Bu sayede melodileri kolay bir şekilde transpoze edebilirler. Ayrıca bu yaklaşım piyano üzerinde keşif ve yaratıcılığa da teşvik eder, doğaçlama becerilerinin gelişimini sağlar. Avantajlarına rağmen öğrencinin beş parmak modeline odaklandığı için daha sonra parmak ve el şekilleri değiştirmeyi öğrenmede zorluk çekebileceği, çalınan parçaların birbirine benzerliği nedeniyle belirli kalıplardan ezber bir şekilde çalmaya başlayabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu yöntem seçilirken akor çalmanın öğrencinin eline uygun olup olmadığı doğru bir şekilde tespit edilmelidir (Jacobson, 2015; Uszler, Gorgon & March, 2000, s. 6).

Görüldüğü üzere yaklaşımların hedefleri ve içerikleri farklılık göstermektedir. Burada öğrencinin tercih, ilgi, ihtiyaç, öğrenme yaşantısı ve fiziksel özelliklerine göre doğru nota okuma yaklaşımına sahip bir metodun kullanılması ders verimliliği açısından oldukça önemlidir.

Yapılan bu araştırmada incelenilen metotların %50'sinin eklektik yaklaşıma sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu da bize özellikle son dönemlerdeki metotların nota okuma yaklaşımlarındaki eksik yönleri birbiri ile tamamlama eğilimi içerisinde olduğunu göstermektedir. Diğer yaklaşımlar incelendiğinde metotların %25'inde orta do yaklaşımının, %12,5'inde aralıksal yaklaşımın ve geri kalan %12,5'inde ise çoklu ton yaklaşımının kullanıldığı görülmektedir.

Metotlar içerdiği nota okuma yöntemi göz önünde bulundurularak öğrencinin dersteki ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmeli, gerekirse farklı metotlar kaynak olarak kullanılmalı veya öğrenci belirli bir seviyeye geldiğinde ihtiyaca göre metot değişikliğine gidilmelidir. Bastien'e (1973) göre bazı öğretmenler tek bir yazarın dersine o kadar bağlanırlar ki ek amaçlar için bile başka metotları kullanmayı düşünmezler. Unutmamak gerekir ki kaliteli öğretim metotlar ile değil öğretmenin elde ettiği sonuçlar ile belirlenir. Üstün nitelikli malzemeler kullanan yetenekli bir öğretmen büyük ihtimalle iyi sonuçlar elde edecektir (s. 67).

III. Destekleyici Materyaller

Metotlarda bulunan görsel öğeler, CD, Mp3 benzeri kayıtlar, şarkı sözleri gibi destekleyici materyaller metodun öğrenciler açısından yol gösterici ve ilgi çekici olmasını sağlar.

İncelenen metotların %100'ünde görsel öğelere yer verildiği görülmektedir. Metotlarda kullanılan görsel öğeler öğrencilerin dikkatlerini canlı tutmalı ve onları güdülemelidir. Ayrıca kavramları somutlaştırarak anlaşılması zor kavramları basitleştirmeli ve böylece bilginin daha kolay bir şekilde anlaşılıp, kalıcı olmasını sağlamalıdır (Eğilmez, 2009, s. 74). Bu nedenle başlangıç piyano metotlarında bulunan görseller müziksel hedefleri destekleyecek, dikkat çekecek, bilginin kalıcı olmasına yardımcı olacak, konu açıklamalarını güçlendirecek şekilde olmalıdır (Öztopalan, Tekin-Gürgen & Uslu-Özkan, 2015, s. 765.). Kullanılan görseller M6'daki gibi fotoğraf şeklinde veya M3, M4, M5, M8'deki gibi birebir, ayrıntılı çizimler halinde verilebilir. Fakat bu bilgilerin M7'de bulunan görsellerdeki gibi insan bedeni oranlarına uymaması, doğru duruş ve tutuş bilgilerini yansıtmaması bu sürecin daha karmaşık hale gelmesi riskini taşımaktadır. Çünkü görsel okuma süreci basit bir algılama işlemi değil, fiziksel ve sosyal bütün bilgilerin kullanıldığı, görsellerin yorumlanarak zihinde yapılandırıldığı bir süreçtir (Güneş, 2013, s. 4). Bu nedenle eğitim amaçlı seçilen metotların içerisindeki bilgiler ve görseller iyi incelenmeli, öğrencinin öğrenme sürecini yavaşlatacağı düşünülen yanıltıcı ve eksik bilgiler, gerçeklikten uzak görseller bulunan bölümlerde farklı kaynaklardan destek alınmalıdır.

Metotlarda destekleyici materyal olarak eser eşlik kayıtlarının bulunması müzikal gelişimin artması ve monotonluğun önlenmesi açısından faydalı olabilir (Ballard, 2007, s. 13). İncelenen metotların %75'inde kayıt erişimi bulunmaktadır. Kayıtların erişim yöntemi metotların basım tarihindeki teknolojiye göre değişiklik göstermektedir. Örneğin, son dönemlerde basılan metotlarda CD'lerin yerini karekodların aldığı görülmektedir. Metotlardaki eserlerin iyi düzenleme yapılmış eşlik kayıtlarının bulunması öğrenci için daha verimli ve zevkli bir öğrenme ortamı yaratacak, öğrencinin evdeki bireysel çalışmalarını da destekleyerek müziksel hedeflerinin gerçekleşme sürecini hızlandıracak, deşifre ve çok sesli bir eşlik ile çalma deneyimini geliştirecektir. Fakat bunların olması için eşliğin öğrencinin kendi çaldığını dinleme deneyimini sabote etmeyecek bir ses düzeyinde olması önemlidir (Uszler, Gorgon & March, 2000, s. 17; Öztopalan, Tekin-Gürgen & Uslu-Özkan, 2015, s. 767-768).

Metotlarda şarkı sözlerinin kullanılması öğrencinin çalıştığı eserin konusunu öğrenebilmesi, ritmik

yapıyı heceler ile algılayabilmesi, eğitim sürecinin daha eğlenceli hale gelmesi açısından önem teşkil etmektedir. İncelenen metotların %100'ünde şarkı sözlerine yer verilmiştir. Metotlardaki eserler genel olarak metodun ait olduğu kültürün çocuk şarkıları, halk şarkıları, tekerlemelerinden oluşmaktadır. Kodaly'a göre müzik eğitime erken yaşta, öğrencinin kendi anadilindeki halk şarkıları, ninniler, tekerlemeler ile başlanmalıdır. Halk müziği, o toplumda yaşayanların müzikal ana dilidir. Bu nedenle halk şarkıları, müzik eğitimi için ideal materyallerdir (Mete, Çoban, 2022, s. 542-543). İncelenen metotların farklı kültürlere ait olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu metotları kullanmak isteyen piyano öğretmenleri öğrencinin seviyesine göre ülkemize ait halk şarkılarını barındıran metotlardan destek alarak öğrencinin kendi dilinden ve kültüründen eserlere yer verebilirler. Böylece öğretmenler, öğrencinin kendi kültürünü tanımasına, anadil kullanılacağı için ritimler ile hecelerin bir araya getirilerek pekiştirilmesine, alınan eserin konusunun daha rahat anlaşılmasına katkı sağlamış olacaklardır.

IV.Teknik

Piyano eğitiminde teknik, başlangıçtan itibaren verilerek müzikalite, bellek, fiziksel yeterlilik gibi birçok yönden geliştirilmelidir (Gedikli-Yılmazçetin, 2017, s. 61).

İlk piyano metotları büyük ölçüde teknik üzerine yazılmış, teknik yorum, alıştırma ve etüd kombinasyonlarını içermektedir ve genellikle önsöz veya öğretmen kılavuzunda teknik çalışma ile ilgili öneriler sunarak öğretmeni yönlendirmektedirler (Uşler, Gorgon & March, 2000, s. 11). Günümüz metotlarında da bu yönlendirme devam etmektedir. İncelenen metotların %100'ünde parçaya hazırlayıcı açıklama veya egzersizler bulunmaktadır. Metotlarda parçaların öncesinde parçada bulunan notaların dizek ve piyano klavyesi çizimi üzerinde gösterilmesi, yazılı olarak neler yapılması gerektiğinin açıklamaları ve önerilen egzersizlerin anlatımına yer verilmiştir. Parçaların başlarında bulunan açıklamalar öğrencilerin parçayı nasıl almaları gerektiğii konusunda yönlendirici, yeni öğretilen konuları açıklayıcı niteliktedir. Parça önceleri verilen egzersizler ise öğrencinin parçaya teknik olarak ısınmasını, parça içerisindeki yapıları daha basit şekilde deneyimleyerek parçaya hazırlanmasını sağlamaktadır.

Metotların %75'inde seslendirme tekniğine göre gruplanmış çalışmalara yer verilmiştir. Metotlarda seslendirme tekniğı olarak legato ile staccato tekniklerine yer verildiğı ve bu tekniklerin genelde metotların sonlarına doğru olan parçalarda geldiğı görülmektedir. Bastien'e (1973) göre seslendirme teknikleri arasında bulunan legato ve staccato öğrencilere piyano eğitiminin ilk senesinde öğretilmelidir. Bu kavramların eğitimin neresinde öğretilceğı öğretmen karar ve öğrencinin hazır olmasına bağıldır. Legato ve staccato kavramlarının öğretilmesi biraz zaman alabilen karmaşık parmak koordinasyonu gerektirir. Fakat öğrencinin bu kavramları anlaması ve kolayca yapması hayati önem taşır. Yeni başlayan öğrencilere teknik öğretmenin temel görevi legato ve staccato almayı öğretmektir (s. 142).

Metotlarda özellikle nota okuma pratiklerinde bazen çizgi ve boşluklar olarak bazen de 2'li aralıklardan 5'li aralıklara kadar aralık çalışmalarına yer verilmiştir ve bu konularda teorik anlatımlar yapılmıştır. Aralık çalışmalarına metotların %100'ünde, akor çalışmalarına ise metotların %25'inde teorik ve pratik çalışmalar olarak yer verilmektedir. Aralık alışmalar armonik yapının temelini oluşturur. Özellikle aralıksal okuma yöntemini benimsemiş metotlar ikili nota kombinasyonlarının tanıtımı ile başlarlar ve daha sonra ikili notalara üçüncüsü eklenerek akor çalışmalarına giriş yapılır (Uşler, Gorgon & March, 2000, s. 4-5).

İncelenen metotların %12,5'inde pedal kullanımı bulunmaktadır. Fakat eğitimin ilk senesinde pedal kullanımına geçilebilmesi için öğrencinin fiziki yapısının uygun olması gerekmektedir. Josef Gat'a (1965) göre çocuklara eğitim verirken uygun oturuşu ve duruşu bulmak zordur. Bu nedenle gerektiğı zaman doğru oturuş için ayağı yerden yüksekte kalan öğrencilerin tabure kullanmaları gerekmektedir. Eğitimin ilk yılında pedal kullanmanın henüz önemli bir yeri olmadığı için tabure kullanımı bu açıdan zararlı değildir (akt. Bastien, 1973, s. 142).

Piyano tekniğı, zihinsel ve fiziksel verilerin değış tokuşu ile oluşur. Mental, fiziksel ve ruhsal bir bütünlük sağlanabilmesi için öğrencinin kaslarını kontrol etmeyi öğrenmesi önemlidir. Bol pratikler ile teknik kabiliyet oturduktan sonra öğrenci duygu, düşünce, zevk, muhakeme, yaratıcılık gibi ruhi kabiliyetlerine yönelebilir (Ünal, 2006, s. 48). Bu nedenle seçilen metotların öğrencinin tekniğini geliştirmek için yeterli bilgi ve alıştırmalara sahip, kas gelişimi ve kontrolünü destekleyecek, aynı zamanda müzikal düşünme ve yaratıcılığı geliştirecek niteliklere sahip olması gerekmektedir.

V. Teorik Bilgiler

Müziği sadece teknik beceri olarak öğretmek yeterli değildir. Müzik teknik, tarihsel ve teorik yönleri dengelenerek öğretilmelidir. İyi bir piyano eğitiminin temelinde öğrencinin bilinçli bir şekilde neler yapabildiği yatmaktadır. Öğrencinin iyi bir performans sergileyebilmesi için armonik değişiklikleri ve kompozisyonun yapısını anlayabilmelidir. Bu nedenle eğitim ilk yılında majör, minör 5 parmak pozisyonları, majör ve minör tonik, subdominant ve dominant akorlar, aralıklar, diyez ve bemoller, majör tonlar öğretilir (Hood, 1982, s. 1; Bastien, 1973, s. 185).

İncelenen metotların %100'ünde nota yazısına yönelik tamamlayıcı bilgiler ve yazma alıştırmalarının bulunduğu görölmektedir. Form bilgisi, metotların %25'inde bulunurken %75'inde bulunmamaktadır. Müzik terim ve belirteçlerini tamamlayıcı bilgilere de metotların %100'ünde yer verilmiştir. Müzik sözlüğü ise metotların %12,5'inde yer almaktadır.

Genel olarak bakıldığında seçilen metotların çoğunda hariçten bir teori kitabı olmasına rağmen gerekli bilgilerin ders kitaplarında da yeteri oranda verildiği düşünölmektedir. Ayrıca form bilgisine yer veren kitaplar küçük yaşta müziği anlamak için basit yapıların öğretilebileceğini göstermektedir. Metotların %87,5'inde ayrı bir bölüm olarak müzik sözlüğü bulunmamasına rağmen sözlükte bulunması gereken bilgiler, konuları ile birlikte uygun bölümlerde verilmiştir.

VI. İşitsel ve Ritmik Gelişim

Sesli okuma notaların görsel olarak yeniden gözden geçirilmesini ve ritmik olarak pekiştirilmesi açısından önemlidir. Sesli okuma alıştırmaları metotların 87,5'inde yer alırken 12,5'inde bulunmamaktadır.

Yeni başlayan öğrenciler için eşlik ile almak öğrencilerin performans kaygılarını azaltan, dinleme alışkanlıklarını, ritmik kararlılıklarını ve deşifre okuma becerilerini geliştiren, tek satırlık parçalarının kulağa daha ilginç gelmesini sağlayarak eğlenceli ve heyecan verici bir hale getiren, motivasyon sağlayan, işbirliği içinde olmasına teşvik eden önemli bir unsurdur (Scriba, 2010). İncelenen metotların %100'ünde yazılı öğretmen eşliği bulunmaktadır. Bu eşliklerin parça seslendirme sırasında öğrencinin ritim duygusuna yardımcı olması, öğrenci öğretmen iletişimini kuvvetlendirmesi, dinleme alışkanlığını geliştirmesi gibi, kulağının çok sesliliğe alışması açısından da etkili olacaktır.

Kulağın seslere odaklanıp doğru tını ve çok sesliliğe odaklanılmasını sağlayacak çalışmalardan bir tanesi de kulaktan çalma çalışmalarıdır. Kulaktan alma çalışmalarına metotların %12,5'inde yer verilmiştir. Fletcher'a (2002) göre başlangıçta nota yerine kulaktan eser almayı öğretilmesi piyanoda kaliteli bir ton elde edilmesi açısından çok önemlidir. Çünkü böyle bir çalışmada öğrenci yeni öğrenmeye başladığı notaları okumak, okuduğu notaları doğru yerlerde bulmaya çalışmak ve nota değerlerini saymak gibi konulara odaklanmayacak, bunun yerine seslere odaklanacağı için ürettiği tonu rahatça duyacak, öğretmen eşliğine ve eşlik ile ortaya çıkan armonik arka plana odaklanacaktır. Ayrıca Fletcher kulaktan çalma çalışmalarında seslere ve armonik arka plana odaklanmanın öğrencilerin hayal güçlerini harekete geçirmek açısından faydalı olacağını belirtmiştir (ss. 2-4).

Öğrencinin hayal gücünü harekete geçirmek ve kulaktan çalma çalışmalarında dinlemesine odaklanılan armonik yapıların doğaçlama çalma becerisi açısından da önemli bir yeri vardır. Fikirleri, düşünceleri ifade etmenin bir yolu olan doğaçlama çalma müziğin yapısını daha iyi anlama, teorik bilgileri pratikte anlamlandırma ve yaratıcılığın geliştirilmesi bakımından önemlidir. Müzikte doğaçlama becerisi iyi olanlar müziğin dilini akıcı şekilde kullanır, melodik ve ritmik fikirler, ölçü yapıları, armonik yürüyüş, tonalite gibi fikirleri iyi anlayıp organize edebilirler. Piyano derslerinde doğaçlama çalışmaları genellikle öğrencilerin piyano tekniğini geliştirme için kullanılır (Özer, 2014, s. 41). Doğaçlama çalışmalarına da metotların %12,5'inde yer verilmiştir. Doğaçlama alışmaları öğrencinin müzikal yapıları algılayıp işleyebilmesi, özgüveninin gelişmesi, yaratıcı olması, cesaretlenmesi açısından önem taşımaktadır. Öğrendiği teknik ve teorik bilgileri yapılan doğaçlama çalışmalarında uygulaması öğrencinin bu bilgilere ne kadar hâkim olduğunu gösterecek, eksik öğrenilmiş bilgilerin tespit edilmesini sağlayacaktır.

Öneriler

1. Piyano öğretmenleri, piyano literatürünü takip etmeli, yeni metotlar tanımalı ve bu konudaki bilgilerini sürekli geliştirmelidir.

2. Piyano eğitim sürecinde seçilecek olan metotlarda, teorik bilgilerin öğrencinin yaşına hitap eden özelliklerde olmasına dikkat edilmelidir.

3. Metotlarda bulunan görsel unsurların incelenmesi ve aşırı dikkat dağıtıcı görsellerin olmaması konusunda öğretmenlerin titiz davranması önerilmektedir.

4.Ritim duygusu ve müzikalitenin gelişmesine önemli ölçüde katkı sağladığı bilinen öğretmen eşlikleri, incelenen metotların tümünde yer verilmiş olması, bu konunun önemini çizerek incelenen metotların öğretmenler tarafından tercih edilmesi önerilmektedir.

5.Başlangıç aşamasında doğaçlama çalışmalarının yalnızca öğrenciyi yaratıcı olmaya cesaretlendirmekle kalmayıp, ritmik koordinasyon becerisinin de gelişmesinde etkili olduğu bilinmektedir. Türkiye’de süregelen piyano eğitiminde çok tercih edilmemekle birlikte bu özelliğin incelenen metotlarda yer almış olması öğretmenlerin de bu konuya daha açık davranarak söz konusu metotların kullanımı önerilmektedir. Eğitimci doğaçlama çalışmalarını içeren metotlara ulaşamıyor olsa dahi, dersin bir bölümünde öğrenciyi küçük ezgiler oluşturmaya yönlendirebilir.

6.Bu çalışmaya benzer olarak başlangıç piyano eğitimine yönelik farklı metot kitapların derinlemesine analiz edilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Akçay, Ş.Ö. Duzak, B. (2021). Piyanistlerde olası fiziksel sorunlara/sakatlanmalara yol açabilecek durumlar ve korunmaya yönelik öneriler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (2), 619-637. <https://dergipark.org.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Aslan, Ş. (Ed.). (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Konya: Eğitim Yayınevi
- Ballard, J. A. (2007). *An analysis of the music content in ten piano methods (1994–2006) for the elementary -aged beginning piano student for menc national standards based elements* (Master Thesis). Available from ProQuest Dissertation and Theses database. (UMI No. 3283734)
- Barsamyan, M. (2019). Piano education in adults. *Educational Research and Reviews*, 14(13), 458-464. <https://doi.org/10.5897/ERR2019.3695>
- Bastien, J. W. (1973). *How to teach piano successfully*. San Diego, Ca: Kjos Music Company.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Çağlak, T., Ercan, N. (2017). Başlangıç piyano metotlarının incelenmesi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 12(6), 123-136. DOI:10.7827/TurkishStudies.11369
- Çimen, G. (1995) Piyano metotlarına genel bakış, *Orkestra Dergisi*, Sayı: 258, Haziran. <https://www.researchgate.net> sayfasından erişilmiştir.
- DiCienzo, A. (2019). *A comparison of the middle c and the mixed intervallic reading approaches on music reading among beginner piano students* (Master Thesis). DOI:10.20381/ruor-24183
- Eğilmez, H. O. (2009). Piyano eğitimi başlangıç aşamasında 6-8 yaş çocukları için kullanılması öngörülen öğrenmeyi hızlandırıcı ve pekiştirici görsel çalışmalar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (1), 71-88. <https://dergipark.org.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Gedikli-Yılmazçetin, S. A. (2017). Piyano öğretiminde farklı yöntemi ve teknikleri. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, (11), 49-62. <https://dergipark.org.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Güneş, P. D. F. (2013). Görsel okuma eğitimi. *Bartın University Journal Of Faculty Of Education*, 2 (1), 1-1. <https://dergipark.org.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Hood, D. R. (1982). *The teaching of music theory in the piano lesson: a survey of methods*. (Master Thesis). Available from ProQuest Dissertation and Theses database. (UMI No. 1320048)

- Jacobson, J. M. (2015). *Professional piano teaching: a comprehensive piano pedagogy textbook*. California: Alfred Music Publishing.
- Jelen, B. (2013). *Piyano Öğretiminde Temel Yaklaşımlar*. Doç. Dr. Feyzan Göher Vural (Ed.). Ankara: İşbilen Yayınları.
- Kaynak, T. (2011). Okulöncesi (5-6 yaş) çocuklarında müzik ve piyano eğitiminin önemi ve metot seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 6-3, 350-355. <https://dergipark.org.tr/sayfasındanerişilmiştir>.
- Koç-Başaran, Y. (2017). Sosyal bilimlerde örnekleme kuramı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(47), 480-495. DOI: 10.16992/ASOS.12368
- Küçük, A. (2002). Piyanistik organlar ve eforuz kullanımları. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (3), 69-76. <https://dergipark.org.tr/sayfasındanerişilmiştir>.
- Lavignac, A. (1939). *Musiki terbiyesi*. Ankara: Kanaat Kitabevi.
- Mete, M., Çoban, S. (2022). Müzik öğretmenlerinin kodaly yaklaşımına ilişkin bilgileri ve uygulama durumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (53), 540-557. DOI:10.53444/deubefd.1083145
- Özer, B. *Piyano eğitiminde çözümleme destekli çalışma metodunun işlevsel piyano çalma becerilerine etkisi*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr/sayfasındanerişilmiştir>.
- Öztopalan, R., Tekin Gürgen, E. & Uslu Özkan, B. (2015). Başlangıç piyano kitaplarının müziksel, görsel ve tipografik bütünselliği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (3), 764-780. DOI:10.17860/efd.23095
- Öztürk, F. G. & Özkan, P. (2016). 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde kullanılan metotlara yönelik keman eğitimcilerinin görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (3) , 323-332. <https://dergipark.org.tr/sayfasındanerişilmiştir>.
- Scriba, G. W. (2010). The piano duet as teaching medium: an overview and selective syllabus for the beginner pianist. (Dissertation MMus). Accessed from <http://hdl.handle.net/2263/28090>
- TDK (Türk Dil Kurumu) (2022). Genel açıklamalı sözlük. Ankara: TDK Yayınları.
- Uzler, M. Gordon, S. & Smith, S. M. (2000). *The Well-Tempered Keyboard Teacher*. U. S. A.: Schirmer Books.
- Ünal, İ. (2006). 6-8 yaş çocuklar için piyano eğitimi veren kurumlarda öğretmenlerin başlangı aşamasında, piyano öğretim yöntemlerinden biri olarak yaratıcı dramaya ilişkin görüşleri. <http://tez.yok.gov.tr/sayfasındanerişilmiştir>.

EXAMINATION OF BEGINNER PIANO METHOD BOOKS FOR CHILDREN

Birsen JELEN, Bensu KİTİRCİ, Dilara ALTINTAŞ, Begüm SİVRİ ÖZKARADIĞIN

ABSTRACT

Beginner piano methods are prepared as planned, systematic and progressive for certain age groups for teaching piano. The choice of method books suitable for students' needs by the educators is very important for piano education. A limited number of studies about the contents of beginning piano methods for children have been found in the literature. The aim of this study is to examine the beginner piano methods for children, to find the target and to determine the target in the methods for these purposes. According to expert opinions the features expected to be found in the beginner piano methods were grouped under 6 main headings, Basic Education Subjects, Teaching Methods, Supporting Materials, Technical, Theoretical Information and Auditory-Rhythmic Development which were divided as a total of 24 items. This research is qualitative research, and its data has been interpreted by document analysis and content analysis methods. Content analysis method was used to analyze the data obtained from the methods that constitute the scope of the research. According to the findings it has been concluded that the examined methods have especially rich content for the main topics, of basic education topics and supporting materials.

Keywords: Piano, piano education, student, beginner piano methods, music education

Extended Summary

The aim of this study is to examine the beginning piano methods for children, to determine the qualities expected to be found in the methods, and to determine the presence of these qualities in the examined methods.

In this study, the expected features of the initial piano methods, which were classified as 17 items by Çağlak and Ercan (2017), formed the basis for evaluating the methods that constitute the sample of this research. 13 new items were added to the items to be used in the examination of the methods specific to this research. The initial piano method features for children who were rearranged were presented to the opinion of 4 experts as 30 items, and 6 items were eliminated in line with the opinions of the experts. Therefore, the final version of the features expected to be found in the initial piano methods are grouped under 6 main headings and determined as a total of 24 items.

Easy Piano Course I- John Thompson, The Music Tree - Frances Clark-Louise Goss-Sam Holland, Bastien Piano Basics Primary Lesson, Piano Lessons Book 1: Hal Leonard Student Piano Library, Piano Adventures Primer Level Lesson Book – Nancy and Randall Faber, The Leila Flether Piano Course 1 – Let's Learn to Play the Piano by Leila Flether, Denes Agay Learning to Play Piano Book I, Alfred's Basic Piano Library Piano Lesson Book Level I A were coded respectively as M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8.

As result of the study it was concluded that

I. Basic Education Topics

When the basic training subjects are examined, posture, sitting information and hand holding position information are not available in the majority of the methods. Finger numbers and the introduction of the piano keyboard are included in all of the methods.

II. Note Reading Approach

When the note reading approaches of the methods included in the research are examined, it is seen that half of the methods prefer the Eclectic approach. Determining the correct note reading approach for the student's needs by the instructor, determining and using the method prepared with this approach will contribute to the student's comfortable learning and reading of the notes.

III. Supporting Materials

In all of the examined methods, lyrics and visual elements were among the supporting materials. It is thought that preferring methods with supporting materials such as visual elements, song lyrics and accompaniment recording are important in terms of reinforcing the student's knowledge, improving the sense of hearing and rhythm, making piano education interesting, and encouraging the student to work regularly at home.

IV. Technique

Preparatory explanations or exercises are included in all of the examined methods. In the methods, it was observed that the notes in the piece were shown on the staff and piano keyboard drawing before the pieces, the explanations of what should be done in writing and the explanation of the suggested exercises were included, so it was observed that the student was aimed to start the piece ready. It is seen that legato and staccato techniques are included as vocalization techniques, and these techniques generally appear in the pieces towards the end of the methods. Chord studies are not included in most of the methods. When we look at the interval studies, it has been determined that there is interval work in all of the methods, especially while teaching the notes on the string, during the explanation of the notes in the lines and spaces, interval explanations and studies are included, starting from the intervals of 2 to the intervals of 5th.

V. Theoretical information

In general, although there is an external theory book in most of the selected methods, it is thought that the necessary information is given in the textbooks at a sufficient rate. In addition, the books that include the knowledge of form show that simple structures can be taught to understand music at a young age.

VI. Auditory and Rhythmic Development

All of the examined methods have written teacher accompaniment. These accompaniments not only help the student's sense of rhythm during vocalization, but are also important in accustoming his ear to polyphony. Since the focus of the student will be on the sounds that will come out of the piano instead of the notes, it will contribute to the student's catching a beautiful tone and focusing on the timbres while playing the piano. Improvisation studies are important in terms of developing the self-confidence of the student, being creative and encouraging. In addition, the application of the technical and theoretical knowledge learned in improvisation studies will show how much the student has mastered this information and will enable the identification of missing learned information.